

OGRODZONY (12) *part praet pass pf*

ogrodzony (11), **ogrodzon** (1).

Pierwsze oraz drugie o jasne; -ony, -ón.

sg m N ogrodzony (5), ogrodzón (1); ~ (*attrib*) ogrodzony (1); ~ (*praed*) ogrodzony (2) *BielKron*, *KochEpitCat*, ogrodzón (1) *Mącz*. ◇ [A ogrodzon(e)go.] ◇ *f N* ogrodzoną (2). ◇ A ogrodzoną (1). ◇ *n N* ogrodzone (1). ◇ *pl N subst* ogrodzon(e) (2).

Sł stp s.v. ogrodzić, Cn notuje, Linde XVI w. s.v. ogrodzić oraz ogródek.

1. *Otoczony czymś wysokim, co stanowi granicę i ochronę (zwłaszcza płotem, murem); saeptus Mącz, Calep, Cn (8) : Septus, Ogrodzony/ obwiedziony Mącz 383d; Calep 245a, 969b; [a które by też miasto ogrodzone było a zamek w nim, Cesarz swemi osadziwszy, trzyma. PamJancz 122; LustrPłoc 200].*

ogrodzony czym (4): Więc iągódki rozliczne [...] Trufkawki/ pożimeczki [...]. A około bukłzpany z liftki zyelonemi/ Stały iáko ogrodki ogrodzone imi. *RejWiz 24. Cf Wyrażenia.*

Wyrażenia: »ogrodzony murem« (1): Anioł pánłki stálną [!] ná drodzá miedzy dwiema winnicomá/ które były ogrodzone murem [*cingebantur*] po obu łtron. *BibRadz Num 22/24.*

»płotem ogrodzony« (1): Iáko kwiat pewnym płotem roście ogrodzony/ Bydłu skryty/ á pługiem żadnym nie rułzony *KochEpitCat 110.*

»[czym] wkoło ogrodzony« (1): [zamek] nie murem ále dębiną w koło ogrodzony *BielKron 410v.*
Przen [czym] (1) :

Szereg: »ogrodzony i obmurowany« (1): Lecż my wierni Kátholicy/ máiąc tákim wyznánim/ y kościelnymi obrzádki ogrodzoną y obmurowaną/ á nigdy kácerłtwem żadnym niedobytą wiárę [...] *SkarŻyw 114.*

a) [Ujęty z obu stron w znaki graficzne [czym]: niektóre w texcie słowa są takimi ◇ znaki ogrodzone/ a znaczą nam/ że cokolwiek iełt miedzy tęmito znaki [...] / to się wgreckiem texcie nienáiduié *MurzNT B3v.*]

2. [Wokół którego coś się znajduje, ktoś się znalazł, otoczony [kim, czym]: w mili od wćcia Wilny rzeki náłazł gorę ozdobną pagórkámi y lálmi zewłżąd ogrodzoną *StryjKron 354.*

Wyrażenie: »wkoło ogrodzony«: obaczył sie Bolesław być zdrádzonogo/ y zewłżąd nieprzyacielskim wołkiem wkoło ogrodzonego *StryjKron 219 (Linde s.v. ogrodzić).*

a. *Graniczący z kimś:* iż [...] ták łzerokie Pánłstwo Krzyżákámi Prułkimi y Liflandłkimi/ [...] tákże Rułią ogrodzone niemogło łię w cále ofiedzieć. *StryjKron 338.*]

3. *Zabezpieczony, uchroniony (2) :* Definitio Wypifanie [...] rzeczy zupełne yáko łie łámá w łobie ma krotkimi słowy/ [...] yżeby włziłtka nátur á [!]/ y włafność rzeczy była ofięgniona y ogrodzona *Mącz 127d; Sepire se difficultate abrogationis lex dicitur, Statut być ogrodzón/ to yełt opátrzón áby nie ták łatwie yáko łie komu zda mógl być złamań. Mącz 383d.*

4. *Powiedziany nie wprost (1) :*

Wyrażenie: »słowy ogrodzony« (1): Periphrasis latine circumloquutio, Obmówienie/ to yełt słowne ogrodzenie/ gdy wiele słowy yedná rzecz bywa ogrodzona/ áłbo łzerzey wymówiona. *Mącz 291c.*

5. W tłumaczeniu z Biblii: niedostępny (1) : Wyjście Dęby Białankie/ że iest wyrąbiony [!] las ogrodzony [saltus munitus]. *Leop Zach* 11/2.

Cf **[NIEOGRODZONY], OBGRODZONY, OGRODZIĆ**

KŁ